

[Søren Olesen.]

altid rart, naar man fra Regeringens Side interesserer sig for Retfærdigheden, og det er interessant, at det kommer fra et af de store Partier, idet man ikke altid fra Venstres Side har interesseret sig særlig meget for en helt retfærdig Valglov. Det er lidt betænkeligt, naar Retfærdigheden er specificeret saa meget stykkevis og ikke retter sig noget mere mod Helheden. Der har været henvist til, at „Frit Danmark“ har nedsat et Udvalg til at overveje Ændringer i Valgloven. Jeg vil ogsaa gerne pege paa dette og henvise til, at der fra den Side har været omtalt flere Forhold, som kunde trænge til Rettelse i den nuværende Valglov. Jeg mener derfor, det havde været rigtigt, hvis man virkelig interesserer sig for en mere retfærdig Valglov, om man havde taget hele Spørgsmaalet op til Behandling og ikke blot nogle enkelte Punkter.

Med Hensyn til Forslaget om at lægge de københavnske Storkredse sammen til een Kreds har vi tidligere fra Retsforbundets Side paapeget, at vi kunde ønske, der blev givet Vælgerne Adgang til at stemme inden for større Omraader; vi er endda gaaet saa vidt, at vi har sagt, at egentlig burde hele Landet være een stor Valgkreds, og at det ikke bør være afgørende, hvor en Vælger bor i Forhold til den Kandidat, han ønsker at stemme paa.

Vi kunde ogsaa godt gaa med til, at man nu, hvis man ikke vil skride til at gøre hele Landet til een stor Valgkreds, gør det til tre store Valgkredse: Storkøbenhavn, Øerne og Jylland. Der blev nævnt, at det vilde afstedkomme store Vanskeligheder med Hensyn til Stemmesedlens Haandterlighed og visse andre Forhold. Med Hensyn til Stemmesedlen vil jeg gerne sige, at det behøver jo ikke at være saadan, at alle Kandidaterne i et saadant stort Omraade skal opføres paa Stemmesedlen. Man kunde tænke sig, at der paa Stemmesedlen var opført Opstillingskredsens Kandidater ligesom nu, og at der saa ved hvert Parti var en blank Linie, hvor man kunde skrive Navnet paa den inden for Storkredsen, som man specielt ønskede at give sin personlige Stemme. Saaledes har man det til Dels ved de kommunale Valg: hvis der bliver for mange Navne, nøjes man med Partibetegnelsen, og saa er der Plads til at skrive et Navn, hvis Vælgeren vil stemme personligt. Jeg mener ikke, at der er noget i Vejen for at bruge en lignende Maade ved Folketingsvalgene.

Der er ogsaa blevet sagt, at det kunde risikeres, at Stemmerne blev kastet over paa

nogle enkelte Personer, saa at disse fik uforholdsmæssigt mange Stemmer, medens andre inden for Partiet fik saa faa, at det var vanskeligt at afgøre, hvad Vælgerne i Virkeligheden ønskede. Jeg tror, den Fare er større her i København end ude over Landet; naar vi kommer ud i Landet, er det mere lokale Forhold, der gør sig gældende, om man vil Lokalpatriotisme. Jeg tror ikke, der er saa stor Fare for, at man vil stemme paa nogle ganske enkelte Personer, man vil væsentlig holde sig til at stemme paa de Personer, som er opstillet i Storkredsen.

Der har ogsaa været talt en Del om, hvad man skulde forstaa ved Parti, med Henblik paa det, der har været fremført i Bladene, at Venstre her i København tænkte paa at oprette et særligt Parti. Hvis man nu vil tillægge Venstre de ærligste Hensigter og altsaa mene, at der virkelig er Tale om en ny Partidannelse, er det heller ikke helt heldigt, hverken i Tilfældet Venstre eller et andet større Parti, hvis det drejede sig om et saadant, idet man saa tit har kritiseret Tendensen til at danne Smaapartier; man har sagt, det var en Ulykke for et fast parlamentarisk System, det var en Ulykke for Folkestyret, naar Partierne spaltede sig for meget. Hvis det virkelig er saadan, at Venstre ønsker at oprette et nyt Parti, kommer det i høj Grad i Strid med tidligere Udtalelser og Stillinger. Vi fra vor Side mener, at der aldrig er nogen særlig Grund til at sikre de store Partier, de vil altid i Kraft af deres Magt og Stemmetal vide at sikre sig selv helt og fuldt, derimod kan der altid være Grund til i en Valglov at sikre nye Partidannelser, naar det virkeligt er nye Partidannelser, og ikke lægge dem Hindringer i Vejen.

Vi vil altsaa fra vor Side være villige til at medvirke, hvis man mener, der bør gives lettere Adgang til at sikre nye Partier Repræsentation, men vi maa naturligvis fræmhæve, at det skal være en ligelig Sikring, og at der ikke blot tages Hensyn til, at et stort Parti, som i Forvejen er repræsenteret stærkere, end det har Ret til ifølge sit Stemmetal, faar yderligere Repræsentation, medens man ikke paa nogen Maade søger at lette Vejen for nye Partier til at blive repræsenteret paa Rigsdagen.

Vi kan fra vor Side give Tilslutning til, at man giver København et Par ekstra Tilægsmandater. Da der i København kræves flere Stemmer til et Mandat, end der kræves i det øvrige Land, mener vi, at der kunde være nogen Rimelighed i, at man retter paa dette, men med Hensyn til de andre Forhold